

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д. изк. Симеон Недков Недков,

за конкурса за заемане на академичната длъжност „професор“ обявен в Държавен вестник, бр. 61 от 28.07.2017 г.

по научната специалност Културология, професионално направление

3.1. Социология, антропология и науки за културата (Теория и история на културата. Приложно културознание) – за нуждите на катедра „История и теория на културата“ – Философски факултет на Софийския университет „Св. Климент Охридски“ с единствен кандидат

доц. д.н. Иван Димов Кабаков

1. Представяне на кандидата.

Доц. д.н. Иван Димов Кабаков е единствен кандидат за конкурса за заемане на академичната длъжност „професор“ за нуждите на Катедра „История и теория на културата“ към Философски факултет на Софийския университет „Св. Климент Охридски“ по научната специалност Културология, професионално направление 3.1. Социология, антропология и науки за културата. (Теория и история на културата. Приложно културознание.

През 2005 г. защитава докторска дисертация на тема: „Мениджмънт и правна инфраструктура на културата“.

През 2008 г. се хабилитира с монографията „Право на културно многообразие“.

През 2016 г. защитава успешно дисертация на тема: „Дилеми на културата“ след което му е присъдена научната степен „Доктор на науките“.

1.1. Образование и обучение.

Доц. д.н. Иван Димов Кабаков завършва висшето си образование (магистърска степен) във Философски факултет на Софийския университет „Св. Климент Охридски“ през 1996 г., специалност „Културология“, заедно с втора специалност „История“, както и има второ висше образование (магистърска степен) в Юридическия факултет на Софийския университет „Св. Климент Охридски“ през 2000 г., специалност „Право“.

Професионалната му реализация започва като асистент (2001), главен асистент (2005) и от 2008 г. е доцент в Катедра „История и теория на културата“ при Философски факултет (ФФ) на Софийския университет „Св. Климент Охридски“ (СУ).

Преподавател е по следните лекционни курсове:

Мениджмънт на културата (2005),

Културни институции: инфраструктура и процеси (2008),

Институционална инфраструктура на културата (2014),

Правна инфраструктура на културата (2008),

Договорни отношения в областта на културата (2008),

Европейски политики за култура (2015) всички в специалност „Културология“;

Културна политика в специалност „Библиотечно-информационни науки“ на ФФ;

Мениджмънт на културата и образованието (2010), Право и комуникация (2010) и Музикален мениджмънт (2016) в ФНПП на СУ „Св. Климент Охридски“.

Освен тези дисциплини доц. д.н. Иван Кабаков преподава в Магистърската програма „Мениджмънт и социализация на културното наследство“ в специалност „Културология“ следните лекционни курсове:

Правна и институционална инфраструктура на културното наследство,

Производство и апробация на тематични културни маршрути,

Галеристиката: реални и виртуални измерения.

В рамките на Докторантското училище на Философски факултет са преподавани от 2008 г. и дисциплините: „Интелектуална собственост и достъп до култура“ и „Културно многообразие и диалог между култури“.

1.2. Участия в организации.

Доц. д.н. Иван Димов Кабаков е член на Националния граждански форум за култура (2001).

1.3. Участия в научни форуми.

През периода 2001-2017 г., доц. д.н. Иван Кабаков, участва с доклади и презентации в над 15 международни и национални форуми, включително в Европейските дни на наследството (2007, 2008, 2009, 2015 и 2016), както и в различни научни конференции като Национална научна конференция, посветена на 50-годишнината на Музея на

занаятите в Троян 18-19.10.2012 г. с доклад на тема: „Музеят и изграждането на образа/марката на града“; Научна конференция „Изследване на културното наследство – състояние, резултати, перспективи“, в рамките на „Дни на наследството“ в ИЕФЕМ-БАН, София 11-12.11.2013 г. с доклад на тема: „Изследователската инфраструктура на културното наследство“, Международна научна конференция „Културно наследство и културен туризъм: музейни перспективи“, посветена на 110-годишнината на РИМ-Шумен, 25-27.06.2014 г., с доклад на тема: „Тематични културни маршрути“ и Научна конференция „Социалните функции на музея през XXI век“, посветена на 30 години от създаването на Националния музей „Земята и хората“. София 6-7.10.2016 г. Доклад на тема: „Образование за публички: музеят като фактор“.

1.4. Публикации:

Автор на 4 монографии – „Мениджмънт и правна инфраструктура на културата“ (2004), „Право на културно многообразие“ (2007), Дилеми на културата (2015) и Интегрирано управление на културата (2017), както и над 40 статии и студии в областта на мениджмънта на културата, културните политики, културното наследство, регионалните култури и политики, културните права, правната и институционалната инфраструктура на културата, интелектуалната собственост и достъпа до култура, занаятите и дизайна, както и на стратегическото управление на културата. Доц. д.н. Иван Кабаков е съставител и редактор на сборниците „Международноправна защита на културното наследство“ (2008), Регионът: начини на употреба (2016), Наръчник за въвеждане на занаятчийско обучение - редактор (2016), както и на учебното помагало „Идеи в мениджмънта и политиките за култура“ (2014).

За конкурса е приложен списък на публикациите: монографии – 4; Студии и статии – 42; Съставителство и редакторство – 4.

1.5. Участие в научно-изследователски проекти.

Многобройните участия в различни изследователски проекти на доц. д.н. Иван Кабаков могат да бъдат представени по следния начин: Проект „Предизборните програми за култура“. Подкрепен от фонд „Научни изследвания“ на СУ „Св. Климент Охридски“ (2000), Проект „Технологичен парк „Култура“. Подкрепен от програмата „Политики за култура“ на Европейската културна фондация – Амстердам и Асоциация ECUMest (2001), Проект „Култура, образование, пазар: общността като фактор за развитие“. Подкрепен от фонд „Научни изследвания“ на СУ „Св. Климент Охридски“ (2005), Проект „Културно многообразие и глобализация. Въздействието на съвременните предизвикателства върху политиките за култура“ – научен ръководител. Подкрепен от Национален фонд „Култура“ (2008), Проект „Модел за представяне на регионите в България“ в рамките на проект „Българските региони в Европа – представяне на културата като фактор за развитие“, осъществено през 2010г. от Фондация „Арт Офис“ и подкрепен от Държавен културен институт към Министъра на външните работи (2010) и Проект „Методика за идентификация и анализ на културен потенциал“ (научен ръководител). Подкрепен от фонд „Научни изследвания“ на СУ „Св. Климент Охридски“ (2011).

2. Описание на представените материали за конкурса.

За настоящия конкурс доц. д.н. Иван Кабаков е представил за рецензиране оригинали и ксерокопия от научните си трудове, които не са представяни за заемането на академичната длъжност „доцент“ през 2008 г. и при придобиването на научната степен „доктор на науките“ през 2016 г. в съответствие с изискванията на чл. 29 ал. 3 от Закона за развитието на академичния състав в Република България. Приложени са Списък на публикациите на доц. д.н. Иван Кабаков, предоставени за участие в конкурса. Те са групирани както следва:

- I. Монографии – 1
- II. Статии и студии – 12
- Общо – 13 научни труда.

3. Обща характеристика на научната, научно-приложната и педагогическата дейност на кандидата.

От описанието на материалите за конкурса става ясно, че кандидатът е посочил оригинални научноизследователски трудове, публикации и научно-приложни разработки, които подлежат на оценка по съвкупност. Представената за рецензиране научна продукция по своя обхват и структура дава възможност за оценка на качествата на кандидата като изследовател, а професионалната му биография разкрива умело съчетаване на научна, практико-приложна и преподавателска дейност в областта на културологията и отговаря на условията по чл. 60, ал. 1, 2 и 4 от Раздел IV на Правилника за приложение на Закона за развитието на академичния състав в Република България.

3.1. Научна дейност. Оценка на научните публикации, издадени след последната хабилитация през 2008 г.

Основният труд на доц. д.н. Иван Кабаков с който участва в конкурса за професор е монография „Интегрирано управление на културата“, С., УИ „Св. Климент Охридски“, 2017 / (ISBN 978-954-07-4312-7).

Културата е една от сферите на обществения живот с най-значим принос при представянето на Република България като равнопоставена и пълноправна държава членка на Европейския съюз, чиито Съвет ще председателства през първата половина на 2018 г. В контекста на това събитие и настъпващата Европейска година на културното наследство през същата година, предлаганата монография на доц. д.н. Иван Кабаков „Интегрирано управление на културата“ е повече от актуална и необходима за изследването и развитието както на тази сфера, така и на динамиката на обществените отношения, които формират нейната външна среда.

Авторът застъпва тезата, че е необходимо цялостно преосмисляне на политиките и управлението на културата, като отчита нейната нарастваща роля и значение в съвременните общества и на тази основа предлага качествено нова концепция за интегрираното ѝ управление. Според автора то е изправено пред много предизвикателства, включително равнопоставеното третиране на културата във взаимоотношенията ѝ с политиката, икономиката, образованието и обществото, разгледани като нейни стратегически партньори.

В монографията е направен успешен опит за излизане извън конкретната и тясно специализирана експертиза в областта на културата и в частност на тази за нейното управление и правно регулиране, която е многократно и убедително засвидетелствана във всички публикации на доц. д.н. Иван Кабаков, за да се обърне внимание в този текст на външната среда на културата, преосмислена и представена през нейните стратегически партньори.

Интеграцията на културата е поставена на широка основа като се посочват различни подходи и модели, изследват се конкретни интегрирани системи като примери за взаимодействие и вписване в обществената динамика, за да се изработи и аргументира иновативна стратегическа визия на интегрираното управление на културата, разгледана в контекста на протичащите процеси в съвременните общества. Приносният характер на извършената изследователска работа е безспорен, особено когато критично и аналитично се отчита влиянието и отзвукът, който имат глобалните и общоевропейски промени в механизмите на функциониране на обществените и политическите системи, изследвани от автора с оглед предлагането на възможно бъдеще на културата.

Структурата на изследването включва увод, три глави, заключение и библиография на използваните източници – монографии и научни статии, включително такива в периодичния печат, както и политически документи и нормативни актове. В своята цялост те последователно и методично разкриват „Утилитарността на интеграцията“, представена в последната част на текста.

В Увода „Интегрираното управление: проблем или решение“ иновативно се поставят темата и целите на изследването в тяхната сложност и динамичност, както и се посочват неговия обект и предмет – културата, разгледана чрез нейните взаимодействия с политиката, икономиката, образованието и обществото при реализирането на интегрирано управление. Безкомпромисното идентифициране на основните проблеми в областта на културата е конкретна стъпка в търсенето на решения, които като работна хипотеза предполагат интегрирано управление на културата.

Първата глава изследва „Приобщаващата способност на културата“. Тя е представена като източник на дълбочина и плътност, предавани от поколение на поколение като културно наследство на съответното общество. Направен е задълбочен анализ на приобщаващата способност на културата, както и на действието на традицията като особено внимание изисква частта, посветена на интеграцията на културата, която има приносен характер не само за изследването на тази област, но и за еманципирането на т.нар. от автора приобщаваща култура.

Приносите във Втора глава се отнасят до представения интегриран подход и изработения теоретичен модел на интегрираното управление на културата, основани на критичен преглед и анализ на различни концепции за управлението от края на XX век и началото на XXI век. Прави впечатление задълбочения анализ на родовите противоречия и отличителните характеристики на културата в нейните взаимодействия с политиката, икономиката, образованието и обществото като при него не се спестени и проблемите и трудностите при реализирането на интегрирано управление. Представянето на различни интегрирани системи за управление допълнително уплътнява коментирания анализ като предлага и посочва конкретни примери и начини за интеграция на културата в съвременните общества.

В Трета глава „Стратегическо управление на културата“ се предлага стратегическа визия за развитието на културата. В тази част на изследването подробно и аналитично са разгледани основните понятия на стратегическото управление, както и силните и слабите страни на различните подходи с оглед на специфичните взаимодействия на културата с останалите социални системи. Необходимо е да се посочи, че поставеното в центъра на изследването интегрирано управление на културата е използвано от доц. д.н. Иван Кабаков за изработването и реализацията на интегрирани стратегии за развитие, които съчетават интелигентната специализация и рационалната допълняемост на различните социални системи като стратегическа визия за развитието както на културата, така и на обществото.

Подробно и аналитично са разгледани общи и специални подходи за интеграция на културата, които са предпоставка за нейното стратегическо управление във взаимодействията ѝ с останалите социални системи. Интегрираните стратегии за развитие на културата, които се предлагат като решение в края на тази част, са конкретна препратка към заключението на изследването.

„Утилитарността на интеграцията“ е тази последна част от текста, в която закономерно се правят общи изводи и се предлагат перспективи за развитие. Те са основани на осъщественото изследване и са поставени в контекста на дебатите за бъдещето на ЕС. Трябва да се посочи, че предлаганата добре аргументирана стратегическа визия за развитието на културата в рамките на ЕС е сериозно предизвикателство по отношение на неговото състояние. Тази визия обаче е безспорен принос в предлагането на стратегическа линия за развитието на ЕС, който трябва да отчита постигнатото, но да не се ограничава с него. По този начин и в заключението на изследването се потвърждава неговия приносен характер, актуалност и качество на извършената изследователска работа.

Статиите и студиите, представени от доц. д.н. Иван Кабаков за участие в конкурса за професор, са подбрани с оглед на тяхната тематична и концептуална свързаност с основния труд, независимо че от приложените документи е видно и наличието на съставителство и редакторство на сборници и учебни помагала. Представените за участие в конкурса статии и студии ще бъдат рецензирани с оглед на тяхната релевантност, иновативност и полезност за изследването и развитието на съответните тематични области:

А. Култура и регионално развитие.

1. Кабаков, И. 2011. Многообразие от региони и тяхното представяне чрез културно съдържание. В: Регионът: начини на употреба, С., УИ ”Св. Климент Охридски”, с. 7-17.

В статията се анализира потенциала за представяне на регионите в България чрез особеностите на тяхната култура, носена и развивана от населяващите ги общности, като автора оправдано се интересува съвместното съществуване в рамките на определена общност, което оставя културно съдържание, иновативно използвано в изграждането на привлекателен образ на съответния регион. Поради тази причина подробно и внимателно е

разгледан потенциалът на многообразието от форми на изразяване с оглед постигането на своеобразен синтез на очаквания (бъдеще), актуални представи (настояще) и наследени ценности (минало).

Разгледано е взаимодействието на култура и регионално развитие като специално внимание е отделено на понятието за регион. Въвеждането на термина „културно съдържание“ при оразличаване, от-граничаване и даване на име/образ/лице на региона с основание е определено от като принос при осъществяването на подобна дейност. При нея общността, населяваща региона е третирана като активна страна, която чрез своите действия поражда институциите и определя актуалното състояние на съответната териториална цялост като място на (о)смислено човешко съществуване.

2. Кабаков, И. 2012. Регионални съвети за развитие: Case Study. Читалище, кн. 4-6, с. 38-40.

Доц. д.н. Иван Кабаков за първи път разглежда във връзка с темата „Култура и регионално развитие“ единствената организационна структура, правно уредена в чл. 18, ал.1-8 и чл. 19, ал.1-6 от Закона за регионалното развитие (Обн. ДВ бр. 50 от 30.05.2008 г.), която съответства на формата за регион на ЕС като райони по ниво 2, за да анализира в статията нейните силни и слаби страни и да предложи решение с оглед преосмислянето на нейното предназначение в променените политически и социално-икономически реалности. Тази промяна трябва да гарантира качеството на културното изразяване в региона и неговото представяне чрез културно съдържание както в България, така и извън нейните национални граници.

Б. Културно наследство.

3. Кабаков, И. 2013. Задължителното депозиране: комплектуване на фонда и/или опазване на културното наследство. Библиотека, кн. 2-3, с. 109-115.

Задължителното депозиране на печатни и други произведения, съхранени на звук, филмов и електронен носител или в дигитална форма, както и депозирането на ордени, медали, гербове, значки, плакети, банкноти, монети и пощенски марки е специфичен, но станал традиционен за България начин за опазване на културно наследство. Авторът го разглежда в контекста на актуалната дилема „комплектуване на фонда и/или опазване на културното наследство“, за да установи отклонението от неговото основно предназначение - опазване на носители на памет, което е предопределено от състоянието на финансирането на обществените библиотеки и тяхната невъзможност комплектуват своя фонд с нови заглавия и носители на памет. Завишаването на броя безплатни екземпляри не е решение, според автора, каквото трябва да се търси чрез предоставянето на финансови средства като част от специална програма за комплектуване на фондовете на обществените библиотеки и останалите институции на културна памет.

4. Кабаков, И. 2013. Музеят и изграждането на образа/марката на града. В: Музеят и градът. В.Търново, Фабер, с. 334-341.

Проблемът за брандирането на града чрез използването на потенциала на музеите е нова тема не само за музеологията в България. Тя обаче е убедително аргументирана като полезна и носеща добавената стойност при разпознаването на образа/марката на града. В конкретния случай това е град Троян, който чрез Музея на занаятите би могъл, според автора, да отправи „силно“ послание, което същевременно да е и добре прието в неговата външна среда.

5. Кабаков, И. 2014. Изследователската инфраструктура на културното наследство. В: Дни на наследството 2013. С., Академично издателство „Марин Дринов“, с. 74-98.

Изследователската инфраструктура на културното наследство е друга актуална тема, която се разглежда от доц. д.н. Иван Кабаков в тази статия. Авторът анализира изследователския капацитет в коментиранията област, предстанен като съвкупност от знания и умения, които осигуряват опазването и социализацията на културното наследство. Повишеният интерес към темата предполага проведеното и представено в текста емпирично изследване на защитените докторски дисертации през периода 2007 -2013 г. На тази основа се предлагат решения на идентифицираните проблеми при изследването на културното наследство с оглед изграждането на необходимия за осъществяването на тази дейност изследователския капацитет.

6. Кабаков, И. 2016. Образование за публики: музеят като фактор. В: Социалните функции на музея през XXI век. Доклади от научната конференция, посветена на 30 години от създаването на Националния музей „Земята и хората“ – София, с. 129-132.

Статията „Образование за публики: музеят като фактор“ е авторски принос на доц. д.н. Иван Кабаков към формирането и развитието на публики чрез конструирането и аргументирането на ново понятие, което анализира и ревизира слабите страни понятийния апарат и практиките за работа с публики. Авторът за първи път предлага различна позиция, която категорично се разграничава от тази на класическия маркетинг, свързана с въпроси от типа как да се привлече или как да се задържи публиката. Те изместват стратегически значимия проблем – как да конституираме и култивираме публика, която потребява култура, а не посещава културните институции само като атракция или забавление за свободното време. В това отношение имаме заявка да радикално преосмисляне на работата с публики с оглед осмислянето на човешкото съществуване чрез творчество и достъп до създадените произведения като част от интегрирането на индивида в ценностната система на обществото.

В. Занаяти и изкуства: образование и инфраструктура.

7. Кабаков, И. 2016. Правна и институционална инфраструктура на народните и художествените занаяти. В: Културният потенциал на народните и художествените занаяти (съст. Иван Кабаков). Габрово, Фабриката, с. 57-72.

Правната и институционална инфраструктура на занаятчийството в България, разгледана за първи път в историческа дълбочина, е поставена в центъра на много по-мощно изследване на „Културният потенциал на народните и художествените занаяти“, осъществено през 2014 г. Авторът на статията създава и използва в изследването определения на правната и институционална инфраструктура на занаятчийството, съобразени с направената историческа реконструкция на основни понятия в предишни и действащи закони и подзаконовни нормативни актове, което е безспорен принос за предприеманите до този момент изследвания на занаятчийството.

Анализирани са процесите на промяна на народните и художествените занаяти в контекста на идентифицираните проблеми и използвания понятиен апарат, за да се изработят и предложат обществено значими цели в областта на занаятчийството и възможности за оптимизация на неговото актуално състояние в България.

Прави впечатление, че предлаганите мерки са добра основа за изработването и реализацията на публични политики в областта на занаятчийството. Те (п)оставят „топката“ в полето на политиките от които зависи предприемането на предложените мерки или поне на част от тях, ако искат да участват и влияят на протичащите процеси в областта на занаятчийството.

8. Кабаков, И. 2016. Приложните изкуства като контрапункт на традицията. В: Културният потенциал на народните и художествените занаяти (съст. Иван Кабаков). Габрово, Фабриката, с. 83-89.

В рецензираната статия се анализират взаимоотношенията на традиционните и художествените занаяти с приложните изкуства и дизайна, за да се изведат за първи път различията и отличаващите ги особености на основата на разграничения, които същевременно показват и запазват и тяхната свързаност. Авторът е използвал материал както от „високата“ философска, социологическа и изкуствоведска литература, така и от проведеното през 2014 г. теренно изследване „Културният потенциал на народните и художествените занаяти“ с оглед постигането на пълен и задълбочен анализ на коментираните взаимоотношенията и взаимодействия. Изясняването на механизмите на функциониране на художествените занаяти, приложните изкуства и дизайна, както и родовите им характеристики е добра основа за тяхното взаимодействие, което подробно и аналитично изследвано в „Интегрирано управление на културата“ (2017/ с. 126-141).

9. Кабаков, И. 2016. Обучението като правене. В: Наръчник за въвеждане на занаятчийско обучение. Габрово, Фабриката, с. 17-22.

В статията авторът анализира по нов начин значението на практическата работа за развитието на съвременните общества като реабилитира практиката и търси синергия и взаимно допълване на общообразователно и професионално образование, формално и неформално обучение, както и валидиране на придобитите знания и умения, за да се гарантира на обществото качествено образование и обучение. Правенето е разгледано от доц. д.н. Иван Кабаков като централна категория не само за областите на занаятите, изкуствата и образованието, но и при изработването на политики, разбрани като начин за насочване и насърчаване на обществената активност. По този начин се търсят и намират връзки и взаимодействия извън занаятите и дизайна, чието продължение и задълбочаване като анализ, както и изводите от предприетото изследване, могат да се открият в „Интегрирано управление на културата“ (2017).

Г. Право и управление.

10. Кабаков, И. 2009. Правният статут като обект на желание. В: Българските музеи в условията на членство на страната в Европейския съюз. Сливен, Жажда, с. 126-138.

Правният статут на музеите и културното наследство през последните 30 години е един от най-острите проблеми в областта на опазването на наследството. Доц. д.н. Иван Кабаков има голям принос с участието си в различни дискуссионни форуми за измененията и актуализацията на законодателството. Ето защо тази негова статия има значим приносен характер. В нея се изследват нагласите и очакванията за правна уредба на три различни случая (case studies) в навечерието на приемането на новия Закон за културното наследство като се отчитат разпоредбите на действащия (тогава) Закон за паметниците на културата и музеите.

Аналитично и аргументирано са представени очакванията на различни професионални общности в областта на културното наследство за получаването на правен статут на паметник на културата (респ. културна ценност след 2009 г.) от различни обекти, чиито застъпници от съответната професионална общност претендират, че са носители на памет и поради тази причина трябва да бъдат правно защитени. Авторът аргументирано разграничава в статията правния статут (определено в правен акт) от статуса (състоянието) на обекта, като внимателно и отговорно са проследени последиците от това разграничение по отношение на музеите в България с оглед разширяването на обхвата и съдържанието на тяхната компетентност, отнесени към състоянието на музейната теория и практика.

11. Кабаков, И. 2014. Тематични културни маршрути. В: Културно наследство и културен туризъм: музейни перспективи. Сборник с доклади от Международна научна конференция, посветена на 110-годишнината на РИМ-Шумен, 25-27.06.2014 г., Шумен, с. 687-701.

Авторът представя потенциала на тематичните културни маршрути в областта на културния туризъм, разграничавайки ги от културните коридори и подлагайки на анализ основните им съставни части. Необходимо е да се отчете приносния характер на въведеното понятие, което разглежда тематичните културни маршрути като носители на културна ценност и памет. За първи път в България е направен опит да се анализират необходимите и минимални на брой стъпки в процеса на проектиране на тематични културни маршрути, за да може тази дейност да се преподава и впоследствие да се претендира за прогнозируемост и управляемост на свързаните с нея процеси.

Необходимо е да се посочи също така, че в статията за първи път е разгледан музеят като културна организация за проектиране на тематични културни маршрути, мислени в контекста на културния туризъм. Нещо повече – те са разгледани от автора като предлагащи преди всичко културно съдържание, доколкото включените в тях културни ценности-носители на памет са част от културното наследство и културата като цялост. Културата и туризма, според доц. д.н. Иван Кабаков, имат проблематична комуникация, поставяйки въпроса за взаимно приемливата форма в която те могат да постигнат оптимално взаимодействие. Основателно и аргументирано тематичните културни маршрути са разгледани от автора като част от тази мисловна перспектива, доколкото предлагат взаимодействие, което отчита особеностите както на културата, така и на туризма.

12. Кабаков, И. 2016. Виновни ли са оперативните програми за състоянието на културата? В: През призмата на информационната наука. Сборник, посветен на 70-годишния юбилей на доц. д-р Нина Шуманова. С., УИ „Св. Климент Охридски“, с. 299-307.

Актуалната тема за начина на използване на оперативните програми на ЕС за първи път е поставена от доц. д.н. Иван Кабаков в контекста на техния неразбран смисъл и оттам нереализиран потенциал. Въпреки несъстоятелните изводи за „виновност“ на оперативните програми авторът търси и намира причините за неудовлетвореността на културните организации в начините на тяхното използване като същевременно анализира и подлага на критика нереалистичните очаквания оперативните програми на ЕС да заместят финансирането на културни инициативи и проекти от страна на Министерството на културата, съгласно чл. 14, ал. 1 и 2 от Закона за закрила и развитие на културата.

В своята съвкупност авторската справка за приносния характер на публикациите, представени от доц. д.н. Иван Димов Кабаков за участие в конкурса за заемане на академичната длъжност „професор“, коректно и точно отразява постигнатите изследователски резултати и приноси във рецензираните монографии, научни статии и студии.

3.2. Педагогическа дейност.

Необходимо е изрично да се посочи изключителната като обем и качество преподавателска дейност на доц. д.н. Иван Кабаков, който изнася лекции в три специалности на СУ „Св. Климент Охридски“ и е гост-лектор в НАТФИЗ „Кръстьо Сарафов“ и Нов български университет. Тази дейност е подробно представена, включително чрез посочването на съответните лекционни курсове в т. 1.1. на тази рецензия. Освен научен ръководител на множество дипломанти, защитили бакалавърски и магистърски дипломни работи във вече посочените университети и висши училища по изкуствата, доц. д.н. Иван Кабаков в момента обучава 5 докторанти към Катедра „История и теория на културата“ при Философски факултет (ФФ) на Софийския университет „Св. Климент Охридски“.

През 2017 г. с научното ръководство на доц. д.н. Иван Кабаков ОНС „доктор“ към Катедра „История и теория на културата“ при Философски факултет (ФФ) на Софийския университет „Св. Климент Охридски“ придоби Невена Добрева с тема, чиято актуалност, практико-приложна насоченост и полезност е извън всякакво съмнение: „Културното предприемачество. Актуални концепции и техните приложения в България“.

4. Заключение.

Доц. д.н. Иван Димов Кабаков е единствен кандидат за конкурса за заемане на академичната длъжност „професор“ за нуждите на Катедра „История и теория на културата“ към Философски факултет на Софийския университет „Св. Климент Охридски“ по научната специалност Културология, професионално направление 3.1. Социология, антропология и науки за културата (Теория и история на културата. Приложно културознание). Представените за участие в конкурса научни трудове са достатъчни по обем, структура и са в тематични направления в рамките на научната област, в която кандидатства. Научната му продукция съдържа съществени приноси с теоретико-методологичен и практико-приложен характер, които вече бяха посочени по-горе в рецензията.

Изложената в т. 3.2. на тази рецензия характеристика на педагогическата дейност на кандидата, в областта на специализираното висше образование по културология, разкрива неговите качества, които допълват изпълнените условия на чл. 60 от Правилника за приложение на ЗРАСРБ, който определя условията и реда за заемане на академичната длъжност „професор“.

Доц. д.н. Иван Димов Кабаков е дългогодишен преподавател в Катедра „История и теория на културата“, но също така отдавна преподава и в други специалности на СУ „Св. Климент Охридски“, като „Библиотечно-информационни науки“ във Философски факултет и „Педагогика на масовата и художествената комуникация“ на Факултета по начална и предучилищна педагогика.

Доц. д.н. Иван Димов Кабаков е утвърден специалист в областта на мениджмънта на културата, културните политики, културното наследство, регионалните култури и политики, културните права и правната и институционалната инфраструктура на културата. Посочените по-горе научни приноси, особено в областта на културологията, в неговите публикации ми дават основание да предложа на уважаемите членове на Научното жури на настоящия конкурс да подкрепят избора на доц. д.н. Иван Димов Кабаков за заемане на академичната длъжност „професор“ за нуждите на Катедра „История и теория на културата“ към Философски факултет на Софийския университет „Св. Климент Охридски“ по научната специалност Културология, професионално направление 3.1. Социология, антропология и науки за културата, съгласно Закона за развитие на академичния състав в Република България и Правилника за неговото приложение.

24.11.2017 г.

Рецензент:

София

/проф. д. изк. Симеон Недков/